

estetičkom „podlogom“ posvećuje život izučavanju antičke umetnosti, čije konkretne oblike ispituje u svom delu "Istorija drevne umetnosti".

Lesing deli Vinkelmanove ideje o *idealnoj lepoti forme i formi koja je lepša od prirode*, čime će obojica značajno uticati na Hegelovo pozicioniranje *umetnički lepog* „iznad“ *prirodno lepog*.

Među različitim interpretacijama ovog problema, treba istaći da se Kroče i Kasirer slažu u važnom zaključku – da ni Baumgartenu, ni njegovim sledbenicima ne polazi za rukom da *do kraja zasnuju potpuno autonomnu filozofsku estetiku*, već to čine u okvirima Lajbnic-Volfovog racionalizma. Racionalisti uviđaju značaj estetike, ali je pozicioniraju kao područje *inferiornog* logici, umesto *nezavisno* od nje, što Kroče opisuje rečima da se „detetu“ dalo ime *estetika* „prevremenim krštenjem“, pa sada ono *nosi težak oklop na nejakom telu*.

Rihter 1804. godine navodi da *ništa danas ne klija tako lako kao estetičari*, jer se – umesto pravog i temeljnog rasvetljavanja istorije estetike – pod tim uglavnom podrazumevalo popularno izlaganje vlastite estetičke teorije.

Pored svega navedenog, treba dodati i činjenicu da je razumevanje Hegelove estetike i njegovog shvatanja pojma umetnosti moguće sprovesti samo putem rasvetljavanja dijalektike apsolutnog duha, koja prevladava subektivnost i objektivnost duha, čime se on razrešava konačnih formi samosaznavanja i najzad dolazi do najvišeg znanja o sebi.

Apsolutno znanje ne može značiti znanje svega ili sveznanje, nego predstavlja znanje koje se na jedan spekulativno - sintetički način oslobodilo nedostataka nižih formi znanja - „jer ab-solutno znači oslobođeno, određeno“ (kako objašnjava Perović) - različiti stupnjevi „zbog svoje konačnosti i stoga svoje dijalektične prirode prelaze u svoju suprotnost“ . Upravo su različite interpretacije ovog principa ono što predstavlja uzrok za mnoštvo takozvanih „spornih“ mesta Hegelove filozofije .

Trebalo bi naglasiti da po Hegelovom shvatanju, "bitna svrha filozofije duha može biti samo ta da se u spoznaju duha opet uvede pojam". Razum je puki svedok tog kretanja, dok pojam dovodi svesti to vlastito kretanje uma. Zgrada „još nije gotova kada je njen temelj postavljen: isto tako ni postignuti pojam celine nije sama celina“.